

مدیریت زندگی بعد از طلاق

(از جدایی هاشکایت...)

مؤلف: دکتر محمود گلزاری

سرشناسه: گلزاری، محمود، ۱۳۲۸
 عنوان و نام پدیدآور: مدیریت زندگی بعد از طلاق از جدایی‌ها شکایت... / محمود گلزاری : به
 سفارش اداره کل سلامت معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران؛ ویراستاران: مهدی
 ملک محمد، تقی ابوطالبی احمدی و لیلا احمدلو
 مشخصات نشر: تهران: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر، ۱۳۹۱
 مشخصات ظاهری: ۶۲
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۸-۵۶۸-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: طلاق، جنبه‌های روان‌شناسی
 موضوع: طلاق، جنبه‌های مذهبی، اسلام
 شناسه افزوده: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران. مؤسسه نشر شهر
 رده بندی انکر: ۸۱۹/۵۸۰۱۳۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۷۳۲۵۶

اداره کل سلامت

مدیریت زندگی بعد از طلاق (از جدایی‌ها شکایت ...)

مؤلف: دکتر محمود گلزاری

به سفارش: اداره کل سلامت معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

ویراستاران: مهدی ملک محمد، تقی ابوطالبی احمدی، لیلا احمدلو

مدیر اجرایی: مهدی اجبری

مدیر تولید: محمد گلزاری

نوبت و تاریخ چاپ: اول - ۱۳۹۱

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه نشر شهر

آماده‌سازی و چاپ: مؤسسه نشر شهر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۸-۵۶۸-۳

بها: ۲۵۰۰۰ ریال

Printed in Iran

با سپاس از همکاری: دکتر محمد مهدی گلکانی، رضا قهرمانی، محمدرضا یابری، سمانه نکایی

نشانی ناشر: تهران، میدان آرژانتین، لیتنای خیابان آفریقا، رویروی پارک سولر بی‌بقی، شماره ۶- مؤسسه نشر شهر
 تلفن: ۸۸۱۹۳۳-۱ و ۸۸۱۹۳۳-۴-۶
 فروشگاه مرکزی: میدان فلسطين، ضلع شمالی، شماره ۹ تلفن: ۸۸۹۵۲۵۳۴ مرکز چاپ: ۸۸۴۲۱۹-۶
 www.shahrpress.ir E-mail: info@shahrpress.ir

مؤسسه نشر شهر
میدان آرژانتین، تهران

فهرست

۷	مقدمه
۹	پیش‌گفتار
۱۱	فصل اول: مسیر پرفراز و نشیب
۳۵	فصل دوم: راهکارها
۴۹	فصل سوم: ازدواج مجدد زنان مطلقه و بیوه از نظر اسلام

مقدمه:

خانواده نخستین نهاد اجتماعی است که در طول تاریخ همواره در جایگاه حامی و تأمین کننده نیازهای اعضای خود عمل کرده است. زن و مرد در چارچوب نهاد خانواده حقوق و تکالیف متقابلی دارند که نادیده گرفتن هر یک از آنها به فروپاشی این نهاد منجر می شود و علاوه بر آسیب های وارده بر همسران و فرزندان، خسارت اجتماعی جبران ناپذیری را نیز بر جامعه تحمیل می کند.

زندگی مشترک همواره با دورنمای زیبا برای همسران آغاز می شود، اما به دلیل انتخاب نادرست، نداشتن شناخت کافی از زندگی زنشویی و تفاوت های میان زن و مرد ناشی از تربیت در دو محیط متفاوت، پس از چندی مشکلاتی به وجود می آید که چنانچه با تدبیر و درایت با آنها برخورد نشود، می تواند بنیان زندگی خانوادگی را به مخاطره اندازد.

ازدواج آغاز بخش مهمی از زندگی فرد است و مشروط بر آن که ابعاد ضروری آن؛ از جمله توانایی ها و مهارت های خاص و سازنده در تفکر و بینش و عملکرد انسان پدید آمده باشد، می تواند موفق و متعالی باشد. از این رو، علاوه بر تسهیل فرآیند ازدواج و حمایت جوانان در این امر باید برای فرهنگ سازی و آموزش زوجین در حفظ کانون گرم و مستحکم خانواده و پیشگیری از طلاق و عواقب اجتماعی ناشی از آن نیز تدابیری اندیشید.

در عصر کنونی، ازدواج و تشکیل خانواده با چالش ها و محدودیت های گسترده ای روبه روست که ضرورت توجه ویژه، بسیج امکانات و ظرفیت ها را

برای رفع این محدودیت‌ها و تسهیل و تقویت زمینه‌های ازدواج و تحکیم بنیان خانواده حتمی می‌سازد. تغییر در آداب ازدواج و در نتیجه سخت و زیاد شدن شرایط و تمهیدات آن، افزایش و پیچیدگی شاخص‌ها و مؤلفه‌های فرهنگی و اجتماعی بر وضعیت و مقدمات ازدواج جوانان (از قبیل شغل، مسکن، لوازم و امکانات اولیه زندگی)، گسترش رسانه‌ها و تأثیر و نفوذ تهاجم فرهنگی بر سبک زندگی جوانان، ناآشنایی و ناآگاهی جوانان در زمینه آداب و مهارت‌های زندگی خانوادگی و رشد متغیرهای مؤثر بر سلامت روانی زوج‌های جوان، برخی از این زمینه‌ها و شرایطی هستند که توجه، طراحی و اجرای برنامه‌های همه‌جانبه را به منظور کمک به تسهیل ازدواج و تحکیم بنیان خانواده ضروری می‌سازد.

به منظور هم‌افزایی و یکپارچه‌سازی خدمات و برنامه‌ها و برای دستیابی به این هدف کلان، دوره‌های آموزشی با عنوان «تحکیم بنیان خانواده» در دستور کار معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران، قرار گرفته است. معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران با این نگاه که شهروندان بزرگ‌ترین سرمایه اجتماعی هستند، در کنار همه مأموریت‌های محوله، تلاش در جهت ارتقای بهداشت و سلامت روان همه اقشار جامعه و به خصوص همسران جوان را بر خود فرض دانسته و در راستای تحقق شعار «خانواده سالم، محله سالم، شهر سالم و شهروند سالم و پر نشاط» تلاش می‌کند. از جمله این برنامه‌ها، دوره‌های آموزشی «تحکیم بنیان خانواده» است که توسط اداره کل سلامت شهرداری تهران در منطقه ۱۵ برای جوانان در شرف ازدواج، همسران جوان و افراد مطلقه برگزار شد. کتاب حاضر ماحصل اجرای این دوره‌هاست و فقط به شهروندان تهرانی تقدیم می‌شود. امید است خوانندگان عزیز ضمن بهره‌برداری از این کتاب، با نظرهای ارزشمند خود ما را در برگزاری هر چه بهتر این گونه برنامه‌ها یاری کنند.

سید محمد هادی ایازی

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

پیش گفتار

پیامبر بزرگ اسلام و جانشینان پاک و برحق او، طلاق را ناخوشایندترین حلال‌ها دانسته و به مسلمانان سفارش کرده‌اند تا تلاش کنند با شکیبایی و گذشت، ناسازگاری‌های زندگی زن و شوهری را برطرف کرده و کانون مقدس خانواده را که نزد پروردگار محبوب‌ترین بنای هستی است، گرم و مهرافروز سازند. اما متأسفانه به دلایل بسیار که از دید ما انتخاب نامناسب همسر، نداشتن آگاهی و آموزش برای اداره زندگی و برخوردار نشدن از راهنمایی مشاوره دلسوز و باتجربه مهم‌ترین آن‌هاست، در سال‌های اخیر در ایران، آمار طلاق رو به افزایش نهاده است.

اینک ما، دردناکانه با صدها هزار دختر و پسر جوان جدا شده از همسر روبه‌رو هستیم که در گوشه تنهایی خود، هم حسرت زندگی ویران شده را می‌خورند و هم اضطراب جانکاه آینده را دارند. با این همه، این گروه رنجیده به منابعی دسترسی ندارند که راهنمای زندگی آن‌ها پس از طلاق باشد. شاید تعداد کتاب‌های منتشر شده در این موضوع به اندازه انگشتان یک دست هم نباشد. بیشتر این کتاب‌ها نیز ترجمه آثار خارجی است که با فرهنگ و اعتقادات ما فاصله زیادی دارند.

کتاب حاضر، گام کوچکی در راه تهیه منابع مفید و بومی است برای فرهنگ‌سازی برخورد با پدیده طلاق و مشکل زدایی از بازماندگان این آسیب

اجتماعی. امید است خداوند بزرگ توفیق دهد تا در آینده نزدیک متن کامل و جامعی در این زمینه منتشر سازیم.

www.ketab.ir